

A 1644/välfärd

Käsittelijä:
Hyvinvointivaliokunta

Dnro 15-00112-9

Hyvinvointivaliokunnan mietintö koskien

jäsenehdotusta päihteiden väärinkäyttöä koskevasta paremmasta tiedosta ja hoidosta pohjoismaisen tutkimusverkoston avulla

1. Valiokunnan ehdotus

Valiokunta tukee keskityhmän ehdotusta A 1644/välfärd: Jäsenehdotus päihteiden väärinkäyttöä koskevasta paremmasta tiedosta ja hoidosta pohjoismaisen tutkimusverkoston avulla siten, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se työskentelee päihteiden väärinkäyttöä koskevan paremman tiedon ja hoidon saamiseksi.

että se tekee aloitteen yhteispohjoismaiseksi päihteiden väärinkäytön kliinisen tutkimuksen verkostoksi.

että alakohtainen Pohjoismaiden ministerineuvosto/ministeri antaa vuosittaisen selonteon huumausainekysymyksiä koskevasta pohjoismaisesta yhteistyöstä tähän sopivalla foorumilla.

2. Taustaa

Hyvinvointivaliokunta on vastaanottanut keskiryhmän ehdotuksen A 1644/välfärd ja käsitteli sitä kesäkokouksessaan 22. kesäkuuta 2015.

Valiokunta järjesti helmikuussa 2015 Tukholmassa seminaarin, jossa kaikkien Pohjoismaiden tutkijat ja asiantuntijat tapasivat ja keskustelivat mahdollisuuksista kehittää päihdehoitoon liittyvää pohjoismaista yhteistyötä. Osallistujat olivat erittäin sitoutuneita ja he ovat jälkepäin omaaloitteisesti ehdottaneet yhteistyötä vahvistavia toimenpiteitä.

Hyvinvointivaliokunta on myös pitemmän aikaa työskennellyt kansanterveysnäkökulmaan liittyvän alkoholi- ja tupakkapolitiikkaa koskevan suosituksen 36/2012 parissa.

Kansanterveydellisesti huumausainekäyttö ei ole suuri ongelma, koska tämäntyppisiä haasteita on suhteellisen pienellä osalla kansaa. Valio-

kunta näkee kuitenkin näiden kahden alueen välillä yhtymäkohtia ja on sitä mieltä, että mainitut kaksi ehdotusta täydentävät toisiaan.

Pohjoismaiden neuvosto

3. Valiokunnan näkemykset

Ehdotuksessa halutaan saada maihin parempaa tietoa hoidoista ja vahvistaa hoitomahdollisuuksia. Tätä tehdään tutkimusverkoston tapaamisissa, joissa voidaan vaihtaa tietoa, saada uusinta tietoa ja parhaita käytäntöjä. Ehdotuksen laatijoiden mukaan tarkoituksena on antaa päättäjille ja osallisille uutta ja relevanttia tietoa, parantaa hoitomahdollisuuksia, luoda yhteinen tutkimusympäristö ja kehittää tutkimuskapasiteettia kaikissa Pohjoismaissa.

A 1644/välfärd

Käsittelijä:
Hyvinvointivaliokunta

Dnro 15-00112-9

Pohjoismaiden huumausainekysymyksiä on aiemmin käsitelty Pohjoismaiden neuvostossa, viimeksi 2009, jolloin käsiteltiin suositusta 21/2009/medbogar: Yhteispohjoismainen huumausaineiden torjuntastrategia ja alan tutkimus. Painopisteenä oli päättää strategiasta, kohdentaa tutkimusmäärärahoja alueelle sekä koordinoita huumausaineiden käytön torjunnassa ja väärinkäyttäjien hoidossa tarvittavia kansallisia toimenpiteitä. Tavoitteena oli kiinnittää huomiota parhaisiin käytäntöihin väärinkäyttäjien määrän vähentämiseksi mahdollisimman tehokkaasti. Pohjoismaiden ministerineuvosto viittasi tuolloin alalla olevaan runsaaseen pohjoismaiseen yhteistyöhön ja kansallisiin asiakirjoihin, joilla alaa säädelään, muun muassa YK:n huumausaineita koskevat yleisohjeet, joissa kielletään kaikki ei-lääketieteellinen/ei-tieteellinen huumausaineiden käyttö ja jotka Pohjoismaat ovat allekirjoittaneet.

Silloin painotettiin, että huumausaineiden kiellon ja riippuvuuden hoidon välillä on tietenkin yhteys, ne seuraavat toisiaan. Sen jälkeen kun Pohjoismaiden ministerineuvosto oli syksyllä 2009 käsitellyt Pohjoismaiden neuvoston suosituksen, he antoivat joulukuussa kirjallisen selonteon.

Selonteossa tiedotetaan epävirallisesta pohjoismaisesta huumausainefoorumista, joka kuuluu MR-S:n alaisuuteen ja jossa Pohjoismaiden keskeisten viranomaisten edustajat keskustelevat ennaltaehkäisystä, hoidosta ja valvontatahoista. Foorumi järjestää vuosittaisia kokouksia ja vaihtaa kokemuksia, ja pitää tätä yhteistyötä hedelmällisempänä kuin strategian laatimista. Tämän vuoksi Pohjoismaiden ministerineuvosto ei tuolloin halunnut viedä Pohjoismaiden neuvoston suositusta eteenpäin.

Kansalais- ja kuluttajavaliokunta ilmoitti olevansa tyytyväinen ministerineuvoston käynnistämiin panostuksiin ja poisti suosituksen.

Sihteeristö on selvittänyt Pohjoismaiden ministerineuvostolta, että yllämainittu foorumi on yhä voimassa. Foorumi kokoontuu vuosittain ja Pohjoismainen hyvinvointikeskus (NVC) toimii sen sihteeristönä.

Huumausaineiden väärinkäyttö on kansallinen asia, ja kuten jäsenehdotuksen laatijatkin

ovat maininneet, maiden välillä on monia yhtäläisyyksiä, mutta ne soveltavat myös erilaisia strategioita huumausaineiden väärinkäytön torjunnassa. Hyvinvointivaliokunta katsoo, että maiden vahvuuksien ja tehokkaiden vaikutuskeinojen selvittämisellä on epäilemättä lisäarvoa ja pohjoismaista hyötyä samoin kuin kliinisen tutkimusverkoston tutkimustulosten jakamisella.

4. Päätelmät

Edellä esitetyn perusteella hyvinvointivaliokunta tukee jäsenehdotusta A 1644/välfärd päihteiden väärinkäyttöä koskevasta paremmasta tiedosta ja hoidosta pohjoismaisen tutkimusverkoston avulla.

Pohjoismaiden neuvosto suositaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se työskentelee päihteiden väärinkäyttöä koskevan paremman tiedon ja hoidon saamiseksi.

että se tekee aloitteen yhteispohjoismaiseksi päihteiden väärinkäytön kliinisen tutkimuksen verkostoksi.

että alakohtainen Pohjoismaiden ministerineuvosto/ministeri antaa vuosittaisen selonteon huumausainekysymyksiä koskevasta pohjoismaisesta yhteistyöstä tähän sopivalla foorumilla.

Oslossa 9. syyskuuta 2015

Aleqa Hammond (S)

Arja Juvonen (ps), Finland

Bente Stein Mathisen (H)

Cassandra Sundin (SD)

Jan Erik Messmann (DF), varapuheenjohtaja

Karen J. Klint (S)

Katri Kulmuni (kesk.)

Krista Mikkonen (vihr.)

Lennart Axelsson (S)

Sonja Mandt (A)

Pohjoismaiden neuvosto

A 1644/välfärd

Käsittelijä:

Hyvinvointivaliokunta

Dnro 15-00112-9